

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA

MOKSLŲ AKADEMIJOS PREZIDIUMO

2005 m. spalio 20 d. IŠPLĖSTINIO POSĖDŽIO

„Geoterminės energijos naudojimo problemos“

REZOLIUCIJA

Geoterminės (Žemės gelmių šilumos) energijos naudojimo tyrimai Lietuvoje pradėti prieš 16 metų. Gauti fundamentiniai geologiniai ir geofiziniai duomenys įrodė, kad Vakarų Lietuvoje Žemės gelmėse yra aukšto energetinio potencialo geoterminė anomalija. Remiantis šiais duomenimis, buvo suprojektuota, pastatyta ir nuo 2004 m. veikia 35 MW galios geoterminė jėgainė Klaipėdoje, kurią eksploatuoja UAB „Geoterma“, ir ji yra Ūkio ministerijos ir AB „Lietuvos energija“ ūkio subjekta.

Klaipėdos parodomojoje geoterminėje jėgainėje Žemės gelmių šilumos teikiama energija (kartu ir šildomas vanduo) plačiai naudojama kaip viena iš atsinaujinančių ir ekologiškų energijos išteklių rūšių. Tačiau naudojant Žemės gelmių šilumą, dar yra neišspręstų problemų, todėl Klaipėdos geoterminė jėgainė – pirmoji Lietuvoje – turėtų būti laikoma eksperimentine ir teikti jos eksploatavimo metu gautus duomenis, kurių reikia tobulinant šias technologijas.

Energetikos plėtotos politika pasaulyje ir Europos Sąjungoje yra palanki įsisavinant geoterminės energijos išteklių naudojimą. 1991 m. įsteigta Lietuvos geotermijos asociacija (LGA) nuo 1993 m. atstovauja šaliai Tarptautinėje geotermijos asociacijoje, reprezentuoja Lietuvą Pasaulio geotermijos kongresuose, Europos geotermijos konferencijose.

Lietuvos nacionalinė energetikos strategija, Nacionalinė energijos vartojimo efektyvumo didinimo programa numato didinti vietinių, atsinaujinančių ir atliekinių energijos išteklių vartojimą. Geoterminės energijos naudojimo užduotys būtų: pirmiausia realizuoti Vydmantų (Palanga) ir Vilkaviškio projektus, vėliau – Kretingos, Šilutės, Nidos, Šilalės miestams. Vykdamas šiais užduotimis reikia Vyriausybės, Ūkio ministerijos bei kitų suinteresuotų organizacijų, mokslininkų ir LGA pastangų. Šiame darbe itin praverstų Klaipėdos geoterminės jėgainės statybos ir eksploatavimo metu įgyta patirtis. Būtų tikslinga parengti Valstybinę geoterminės energijos plėtros Lietuvoje programą.

Pažymėtina ir privati firmų, instaliuojančių šilumos siurblius pavienių pastatų šildymui, veikla. Šiuo metu instaliuota per 200 tokių sistemų, kurių bendra galia yra per 3 MW.

Lietuvos mokslų akademijos prezidiumo išplėstinis posėdis, įvykęs UAB „Geoterma“ Klaipėdos parodomojoje geoterminėje jėgainėje, įvertina:

1. Lietuvos energetikos ūkio subjektai, remdamiesi mokslinėmis rekomendacijomis, turi galimybę plėtoti geoterminės energijos išteklių naudojimą tolesnei šiluminės energijos gamybai, taip pat balneologijoje, žemės ūkyje (džiovykloms), transporte (kelių dangų šildymui), žuivivais ir perspektyvoje – elektros gamybai.

2. Lietuvos geotermijos asociacija, Geologijos ir geografijos bei Lietuvos energetikos institutai turi įvertinti priežastis, dėl kurių Klaipėdos geoterminė jėgainė nepasiekė planuoto pajėgumo, ir pasiūlyti priemones, kaip tai pasiekti.

3. Siekiant gauti mokslinių ir praktinių duomenų, kurie pagrįstų tolesnę geoterminės energijos išteklių naudojimo plėtrą, 2006–2007 m. turėtų būti sistemingai stebimas geoterminis laukas Klaipėdos GCS jėgainės veiklos rajone.

4. Šalies mokslinės ir ūkinės organizacijos turėtų parengti geoterminės energijos išteklių naudojimo Lietuvoje galimybių studiją.

5. Norint tikslingiau ir daugiau naudoti geoterminės energijos išteklius šalyje, būtina tobulinti įstatymų bazę, papildyti šilumos įstatymą, sukurti geoterminių išteklių naudojimo taisykles, parengti Valstybinę geoterminės energijos perspektyvinio naudojimo 2007–2015 m. programą ir jos įgyvendinimui siekti gauti Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramą.

MOKSLŲ AKADEMIJOS PREZIDIUMAS,

remdamasis Mokslų akademijos Statutu 20, 21 punktais, praneša apie laisvas šių specialybių tikrųjų narių ir narių korespondentų vietas ir kandidatų joms užimti iškėlimo tvarką:

MA TIKRŲJŲ NARIŲ (akademikų)

Matematikos, fizikos ir chemijos
mokslų skyriuje
Chemija 1 vieta

Technikos mokslų skyriuje
Medžiagotyra 1 vieta

MA NARIO KORESPONDENTO

Technikos mokslų skyriuje
Energetika 1 vieta

Lietuvos mokslų akademijos tikraisiais nariais (akademikais) ir nariais korespondentais renkami mokslininkai, praturtinę mokslą ir kultūrą didelės reikšmės darbais. Mokslo ir studijų įstaigų senatai (tarybos), Mokslų akademijos tikrieji nariai ir nariai korespondentai turi teisę iki 2005 m. gruodžio 19 d. iškelti kandidatus pagal skelbime nurodytas specialybes.

Lietuvos mokslų akademijai apie iškeltą kandidatą mokslo ir studijų įstaigų senatai (tarybos) pateikia posėdžio protokolo išrašą nurodant iškėlimo motyvus. MA tikrieji nariai ar nariai korespondentai – motyvuotą raštą dėl keliamo kandidato. Taip pat pateikiami kandidatų biografiniai (gyvenimo aprašymas) ir asmens dokumentų duomenys (paso Nr., išdavimo vieta ir data, asmens kodas, socialinio draudimo pažymėjimo Nr.), mokslo darbų apžvalga, spausdintų mokslo darbų sąrašas, mokslo laipsnių bei vardų diplomų kopijos ir fotonuotrauka.

Dokumentai priimami
Lietuvos mokslų akademijos
Mokslo organizaciniame skyriuje
18, 19 kab. Gedimino pr. 3,
LT-01103 Vilnius,
tel. 261 38 17, 261 91 18